

Toelichting bij het toetsoordeel “The Day After”

Toetsing: september 2019/beoordeling stap 10, januari 2024

Beoordeling

1. Keuze van te beïnvloeden gedrag	★★★★★
2. Keuze van de doelgroep	★★★★★
3. Het formuleren van leerdoelen	★★★★★
4. Didactische uitgangspunten	★★★★★
5. Inhoud en vormgeving	★★★★★
6. Toetsing en evaluatie in programma	★★★★★
7. Handleiding en draaiboek	★★★★★
8. Implementatie van het programma	★★★★★
9. Procesevaluatie / gebruikerservaringen	★★★★★
10. Effectmeting	★★★★★

N.B. Er zijn maximaal vijf sterren per onderdeel te behalen.

Toelichting

Het project ‘The Day After’ van TeamAlert presteert bijna maximaal op de checklist. Op negen van de tien de stappen wordt de hoogste score behaald.

De keuze van het te beïnvloeden gedrag (stap 1) is uitgebreid onderbouwd en er is een probleemanalyse gemaakt van factoren en achtergronden die het risicogedrag bepalen. Daarbij is gebruik gemaakt van diverse onderzoeksbronnen. De keuze van de doelgroep (stap 2), jongeren van 16 tot 18 jaar waarbij middelengebruik een risicofactor is, is goed beargumenteerd. De doelgroep is goed te bereiken via het onderwijs. Het project richt zich met name op leerlingen in VWO- en MBO- klassen. Er is duidelijk beschreven dat het project niet geschikt is voor leerlingen in het praktijkonderwijs. Hoofddoel van The Day After is het voorkomen van middelengebruik in het verkeer bij jongeren tussen 16 en 18 jaar middels het vergroten van zelfcontrole. Daartoe zijn specifieke subdoelen beschreven die zich met name richten op zelfcontrole (stap 3). De subdoelen zijn gerangschikt naar de aspecten waar ze specifiek op ingrijpen (zoals kennis, attitude, sociale norm en gedrag/gedragsintentie). De leerdoelen zijn helder en meetbaar geformuleerd. De didactische uitgangspunten (stap 4) zijn goed beschreven. Duidelijk is beargumenteerd waarom gekozen is voor een preventieve aanpak, waarbij de focus ligt op het vergroten van ‘zelfcontrole’. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar zelfcontrole in het verkeer, maar ook naar zelfcontrole in aanverwante gedragsdomeinen. Zelfcontrole wordt gezien als een algemene ‘*lifeskill*’, die van invloed is op gedrag in verschillende domeinen. Binnen het programma van The Day After is veel variatie in werkvormen die aansluiten aan bij de te behalen leerdoelen. Het programma stimuleert een actieve betrokkenheid van de jongeren. De inhoud en vormgeving (stap 5) zijn goed afgestemd op het niveau en de belevingswereld van de doelgroep. Er zijn duidelijke accentverschillen in de aanpak voor leerlingen in het VWO en het MBO. Vorm en medium spreken de doelgroep aan. Toetsing en evaluatie binnen het

programma (stap 6) is goed op orde: elke onderdeel wordt met een korte reflectie/ evaluatie afgesloten. De uitvoeringsmedewerkers zorgen voor een goede afstemming op het niveau van de leerling/ klas. Voor het organiseren en uitvoeren van het programma van The Day After is een compacte handleiding beschikbaar (stap 7). Er wordt gewerkt met speciaal getrainde uitvoeringsmedewerkers. De handleiding bevat tevens informatie voor de implementatie c.q. de uitvoering van het project. Alle relevante informatie is daarin terug te vinden (stap 8). Als onderdeel van de procesevaluatie wordt zowel bij de jongeren zelf, de deelnemende scholen als de uitvoeringsmedewerkers informatie verzameld over hun ervaringen met het programma van The Day After aan de hand van standaard evaluatieformulieren (stap 9). De informatie wordt samen met de uitvoeringsmedewerkers besproken en wordt gebruikt om het programma verder te verbeteren.

Door TeamAlert is in het verleden onderzoek gedaan naar de toepassing van belangrijke werkzame elementen die in The Day After worden gebruikt, zoals self-persuasion en implementatie-intentie. Maar dat was in een andere setting en bij een andere doelgroep. Specifiek voor dit programma en deze doelgroep is nog geen effectmeting gedaan. De score op stap 10 is daarom een ster.

Effectmeting

2024: In 2023 is een effectmeting uitgevoerd door TeamAlert. Daarbij is een kwaliteitscontrole op belangrijke onderzoekstappen gedaan door SWOV. Er is gewerkt met een experimentele en een controlegroep én met een voor- en een nameting. Alle substappen scoren goed en daarmee krijgt deze stap de maximale score van 5 sterren. Er zijn geen effecten gevonden van het programma op belangrijke aspecten als kennis, attitude en gedrag. Op basis van de resultaten van de effectmeting doet TeamAlert aanbevelingen voor verbeteringen aan The Day After en voor de uitvoering van een toekomstige effectmeting.

2019: Zet alsnog een effectmeting op voor de specifieke setting van The Day After. Voor de meetinstrumenten kan worden aangesloten bij de vragenlijsten die in eerder onderzoek zijn gebruikt. Eventueel kan volstaan worden met een voor- en nameting bij alleen de experimentele groep. Ook met deze iets eenvoudiger opzet kan voor stap 10 de maximale score van 5 sterren worden behaald.